

Elisabeth Moritz

To be or not to be, Härnösands Konsthall, till 4 nov.

Det jag ser när jag går omkring på konsthallen är stora blyertsteckningar av naturens ständiga organiska växande, det man ser i träden av grenars hopflätning, i myllret av trådar som söker förbindelser och kopplingar, i rotsystemen som gräver sig åt alla håll. Myriader av nätverk spretar ut för luft, syre, kontakt med omgivningen och världen, allt för en enda skull, att ge liv och vidmakthålla livet för organismen om det nu är ett träd, en blomma, eller bara ett risigt snår långt in i den bortglömda skogsläntan.

Då spelar det mindre roll om det är den mänskliga hjärnans nervtrådar det handlar om, deras outgrundliga banor i hjärnans vindlingar och vrår. Sedan Elisabeth Moritz tillfrisknat efter en hjärntumör för några år började hon teckna egna berättelser om hjärnan, i bilder av nervers slingrande vägar till sammanfogningar, nya konglomerat och öppningar mot kanske frihet, nya impulser, nya inströmningar av blod och näring. Det är inte så svårt att föreställa sig samma bilder och förlopp ute i naturen. Man kan hålla upp ett grönt blad mot ljuset och på nära håll se samma mönster av tunna, fina förgreningar av livsviktiga transportsystem.

Att rita en lätt böjd lång linje ut på ett papper blir på sätt och vis en nervtråd, och jag vill hellre se teckningarna som just självständiga teckningar än som illustrationer till vårt centrala nervsystem, även om det inte är fel ha båda bollarna i luften. Elisabeth Moritz har valt att föra in en transcendental dimension i bilderna, något översinnligt eller hemligt överbryggande, där jämvikt och harmoni råder i en värld som kanske mera drar mot kaos och det inte överblickbara. Det märks i hur hon placerar roten i ett nät av kvistar mitt i bilden eller låter trådar från ytterkanterna tunnas ut och mötas i ett starkt ljus också i mitten. En annan bild visar trådar eller kvistar hopflätade i en krans likt en törnekrona eller sol. Kanske rör det sig om andlig förtröstan, eller tacksamhet mot naturens förmåga till läkande, till balans och inre jämvikt. Men teckningarna blir också studier i linjens möjligheter att skapa egna former och rörelser oavsett vilken ställföreträdande betydelse man ger den.

Trots skickligheten kan teckningarna få något statiskt över sig, beroende av den symmetriska och lite spänningslösa hållningen. Därför är det roligt med sviten av rester från bakplåtspapper som har titeln "Spår av bröd jag bakat för att hitta hem", de tolv bilder som fyller en vägg i början av utställningen. Här har slumpen lämnat avtryck som påminner lika mycket om celler i vårt innersta som stjärnor och galaxer i rymden. Dessa flyktiga och okända formationer blir ett lustfyllt och lite bråkigt men bra komplement till den stramhet som fyller rummen i övrigt.

Text och foto: Jan K Persson
Volym 2011-10-21